

EAEREEuropean Association
of Environmental and
Resource Economists

Δήλωση σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή προκαλεί σοβαρές συνέπειες όπως τεκμηριώνεται και από την 6η Έκθεση Αξιολόγησης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC). Το γεγονός αυτό απαιτεί επείγουσες αλλά και ακόμα πιο φιλόδοξες πολιτικές για το κλίμα. Τον Ιούλιο του 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το πρόγραμμα «Fit for 55», το οποίο περιέχει μια σειρά νομοθετικών προτάσεων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% το 2030 σε σύγκριση με το 1990, και την εκπλήρωση του στόχου για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Στην βάση αυτή, είμαστε σύμφωνοι με τα παρακάτω:

1. Το πρόγραμμα «Fit for 55» είναι συνεπές με τους παραπάνω στόχους. Θα αποτελέσει ένα σταθερό και αποτελεσματικό πλαίσιο για την κινητοποίηση των προσπάθειών σε όλους τους τομείς, μέσω της χρήσης διαφοροποιημένων εργαλείων. Η ρύθμιση της τιμής του άνθρακα στο πλαίσιο του Emissions Trading Systems της ΕΕ (EU ETS) αποτελεί κεντρικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής πολιτικής για το κλίμα. Η εμβάθυνση και διεύρυνση στην τιμολόγηση του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης για αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας, είναι ευπρόσδεκτη. Οι τιμές του άνθρακα στην Ευρώπη, μέσω του EU ETS είναι σήμερα εντός του αποδεκτού εύρους των 50-100 € ανά τόνο CO₂, το οποίο έχει οριστεί από την Έκθεση των Stern και Stiglitz ως το απαιτούμενο επίπεδο μέχρι το 2030. Μέχρι σήμερα, η πολιτική αυτή (ETS) έχει συμβάλει σε μια οικονομικά αποδοτική μείωση των εκπομπών της τάξεως του 40% από το 2005.
2. Το νομοθετικό πακέτο αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις διανεμητικές συνέπειες της πολιτικής για το κλίμα. Ο τρόπος με τον οποίο η κοινή γνώμη αντιλαμβάνεται τις διανεμητικές συνέπειες παίζει καθοριστικό ρόλο για την απαραίτητη κοινωνική αποδοχή και την τελική επιτυχία των προτεινόμενων πολιτικών. Ενώ ορισμένα μέτρα μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις, η πρόσφατη αύξηση των τιμών του άνθρακα, ως αποτέλεσμα των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του EU ETS, αυξάνει τα έσοδα τα οποία και μπορούν να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω για σκοπούς αναδιανομής. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές επιπτώσεις στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος. Σε αυτή την κατεύθυνση, το Ταμείο Κοινωνικού Κλίματος (Social Climate Fund), που συμπληρώνει το νέο ETS

EAERE

European Association
of Environmental and
Resource Economists

στους τομείς των κατασκευών και μεταφορών, μπορεί να παρέχει ένα πλαίσιο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διανεμητικών επιπτώσεων.

3. Οι υψηλότερες τιμές άνθρακα μπορεί να οδηγήσουν στη λεγόμενη «διαρροή άνθρακα» (“Carbon Leakage”), η οποία αφορά την μετεγκατάσταση ρυπογόνων δραστηριοτήτων προς χώρες με Κανονιστικά πλαίσια, λιγότερο φιλόδοξα σχετικά με την επίτευξη των περιβαλλοντολογικών στόχων. Σε συνδυασμό με την αύξηση των τιμών του EU ETS, η εξέλιξη αυτή θα είναι προβληματική, αν και πιθανώς το πρόβλημα αυτό θα είναι προσωρινό, καθώς ακολουθώντας το Ευρωπαϊκό παράδειγμα, αναμένεται και άλλοι σημαντικοί παράγοντες, να υιοθετήσουν μια πιο αυστηρή πολιτική για το κλίμα. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου, δύο βασικές λύσεις έχουν προταθεί: Η παροχή δωρεάν δικαιωμάτων στους τομείς που διατρέχουν άμεσο κίνδυνο «διαρροής» άνθρακα, και ο Συνοριακός Μηχανισμός Προσαρμογής για τον άνθρακα (Carbon Border Adjustment Mechanism - CBAM). Η πρώτη επιλογή, η οποία και εφαρμόζεται μέχρι στιγμής, πρέπει να εγκαταλειφθεί. Αντιθέτως, ο CBAM ενώ μπορεί να εξασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού, αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις τόσο από τεχνικής πλευράς αλλά και από την σκοπιά της εμπορικής πολιτικής. Σε αυτή την κατεύθυνση, θετική είναι η πρόταση της Επιτροπής για την εφαρμογή του μηχανισμού CBAM που θα εξασφαλίσει χρόνο για διαβούλευση με τους εμπορικούς εταίρους της ΕΕ, με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων.
4. Παρόλο που η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ένα σχετικά χαμηλό μερίδιο στο σύνολο των παγκόσμιων εκπομπών, μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο, τόσο στο να εμπνεύσει και άλλες χώρες να υιοθετήσουν αντίστοιχες πολιτικές αλλά και σαν απόδειξη ότι η υιοθέτηση φιλόδοξων πολιτικών για το περιβάλλον, δεν βλάπτουν τη συνολική οικονομική ευημερία και την ευημερία των πολιτών. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να υποστηριχθούν επενδύσεις σε «πράσινες» καινοτομίες αλλά και καινοτομίες που σχετίζονται με χαμηλότερες εκπομπές άνθρακα. Τα μέσα μακροοικονομικής πολιτικής θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν την ανάγκη αυτή.
5. Το περιθώριο των ευκαιριών για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού κλείνει γρήγορα. Όλες οι χώρες, ιδιαίτερα τα μέλη του G-20, πρέπει άμεσα να ενισχύσουν τις πολιτικές τους για το κλίμα. Επίσης, θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της περιβαλλοντικής και κλιματικής διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα, θα

EAERE

European Association
of Environmental and
Resource Economists

χρειαστεί περισσότερη οικονομική στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις κλιματικές αλλαγές.

Υποστηρίξτε την:
Δήλωση σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ
για την κλιματική αλλαγή
Με την υπογραφή σας στο:
www.eaere.org/statement_eu_legislative_proposals/